

DELBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
37Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőny cím: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 FEBRUÁR HÓ 13
PÉNTEKElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
felévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Sok párt, egy program

Mindenkinek, ki az utóbbi esztendő folyamán Jugoszlávia országos belpolitikáját figyelemmel kísérte, immár fel kell tennie a kérdést, hogy tulajdonképpen mi az igazi oka a politikai csoportosulások állandó bizonytalanságának és a személyi szempontok feltűnő kiéleztségének, amire minden nap és minden politikai esemény újabb kétségtelen adatokkal szolgál. A két jelenség nyilvánvaló okozati összefüggésben áll egymással.

Ha az állam kormányzásának jogáért tusakodó országos pártok programjait behatóbb tanulmány tárgyává tesszük, az első jelenség magyarázatának kulcsát könnyen megkapjuk. Eltekintve az új világrendért harcoló pártokat, melyek a mai általános belpolitikai helyzetben még a kormányrajtás lehetőségéből kizárt szélsőségeknek tekinthetők, azt kell tapasztalunk, hogy a nemzeti szolidaritás és társadalmi hierarchikus egység alapján álló polgári pártok programjai alig különböznek egymástól. Mintha ugyanannak a feladatnak különböző logikai sorrenddel és stílusművészettel megoldott írásbeli dolgozatai volnának. Minden szép és jó, nagy és új gondolatot, amit a nyugati népeknek fejlődése intézményekké érlelt, magukéva tesznek. Az ország égetően fontos és sürgős, az állam politikai szerkezetét érintő kérdéseken pedig többé-kevésbé általános, határozatlan s tág értelmű jelzők segítségével átsiklanak. A mesze jövőtől remélt állapotok képét ható és élő valóságoknak veszik s ebből a szerény hypothézisből kiinduló kockázatos kísérletek érzését keltik, melynek gyanútlanul rácsúszó kísérleti nyula maga a vélemény nélküli, közömbös társadalom. Sehonnem nem világít elő a tömeg tájékozatlanságának sötétjébe vezető gondolat, mely a szilárd, merev, megváltozhatatlan valóságok — történelmi adottságok, földrajzi végzettségek, népi összetételek, művelődési fokozatok — bonyolult zavarosságában az utat megmutassa. Ellenkezőleg: a programok javarésze épen ez adottságok, végzettségek, összetételek, fokozatok megmésztésének, eltüntetésének szükségét hirdeti s így legnagyobb részt kilátástalan küzdelmet, pazarló erőfeszítést vállal és követel azok ellen a valóságok ellen, melyekkel inkább csak egyszerűen, bölcsen és ügyesen számolniuk kellene.

Nyilvánvaló, hogy a tulajdonképpen közös alapon álló csoportosulásokat így nehéz élesen elhatárolni, harcra képes egységekbe egymástól elkülöníteni. Nem is történhetik ez másként, mint erőszak útján, mely a rendelkezésre álló hatalmi eszközök segítségével pártot kerít maga köré. Vagy mesterségesen azzal, hogy a közös program végrehajtásának különböző módoszatai s elméleti elvi ellentéteké tenyésztődnek.

Ha az országos belpolitika jellegzetességének ez a vázlatos rajzát fővonásaiban igaznak és hűnek elismerjük, a második jelenség magyarázata magától adódik. Ott, ahol a valóságok elismerése eleve ki van zárva a politikai mérlegelés köréből, ahol a politikai képzelet birodalmában vívják meg harcaikat s abban versenyeznek egymással, hogy melyikük tudja a jövőt csábítóbb, ragyogóbb, költőibb színekkel kifesteni és ki tud a lehetlenségek megközelítésére valószínűbb módoszatokat elhítenni, ugyan mi után igazodják politikai népszerűség és bizalom — ha egyáltalán hajlandó igazolni — ha nem a színpadon szereplő művészek és bűvészek mutatványainak ügyessége, ígéreteinak hangzatosága s

képzeletük gazdagsága után? Az elvek másutt is személyekhez tapodnak ahol azonban nincsenek emberek fölötti lényekként kormányzó, de az emberek életfeltételei szerint élő elvek ott csak a személyek maradnak a küzdőterén, primadonna szeszélyek szülik az elhatározásokat s egyéni szempontok hiúsítanak meg mindent, ami önzésük kanyargó útját keresztezi.

Hiányzik valami Jugoszlávia országos belpolitikájának életéből. Hiányzik valami a szép és szebb kormányzati programokból, melyek igényt tartal-

nak és — az adott körülmények között — egyedül tarthatnák az ország sorsának intézésére. Azoknak a valóságoknak érzéke hiányzik, melyeket az ország minden polgárának napról-napra éreznie kell, mert itt vannak, utójában fekszenek, mozdulatlan némaságban vagy hangos mozgolódással életet, meglátást követelnek. Amíg pedig ez az érzék hiányzik, hiányozni fog ennek az országnak életéből még a viszonylagos nyugalom is, mi tartósan és természetesen csak megbízható valóságokon épülhet fel.

napján. A legérdekesebb ezen hamis hírek terjesztésénél az, hogy ennek ugyanaz az eredménye volt több rádicspárti központban. Rádicsék a győzelem hatása alatt nemcsak tüntettek, ami érthető lenne, hanem véres zavargásokat akartak szítani és terrorizálni igyekeztek politikai ellenfeleiket és az államhoz hű polgárokat, ami teljesen megfelel azon instrukcióknak, amit a választásokra hoztak vezéreiktől. A hamis hírek terjesztése és azok kihatásának nem eléggé informált rádicspárti és kommunista tömegeknél elárulta azt a jól átgondolt és előkészített tervet, amelyet azért dolgoztak ki, hogy az országban véres zavargásokat szítsanak, ha a választások az ő javukra végződnek.

Mindezt tekintetbe véve nagyon szomorú az ellenzéki sajtó azon magatartása, amely talán öntudatlanul segédkezet nyújtott a hazug hírek terjesztésére, olyan módon, amelyet nem lehet igazolni. Illetékesek állítása szerint a legszigorúbb vizsgálatot fogják lefolytatni, amely sok mindent fel fog deríteni és megállapítja mindenki bűnösségét. Ezen a tendenciózusan terjesztett híreknek az a céljuk, hogy zavargásokat támasszanak a nép között.

Hogyha a belügyminisztérium által vezetett vizsgálat meg fogja állapítani, hogy az ellenzéki blokk híreinek ez volt a célja, akkor a kormány olyan intézkedéseket foganatosít az ellenzékkel szemben, amelyek sokkal súlyosabbak lesznek, mint hamis híreket közlő ellenzéki lapok betiltása.

A Zagrebban, Splitben, Travnikban, Mostárban, Szarajevóban és másik kisebb helyeken rendezett véres tüntetések mellett, amelyeket a rendőrség idejében elfojtott, az ellenzéki győzelem híreire ez is megtörtént. Szlavon-Gradiskán este fél nyolc órakor rádicsék nagy tüntetést rendeztek az utcán, a köztársaságot és Rádicsot éltetve. A rend fenntartására kiküldött négy csendőr visszavonult az agresszív tömeg elől. A hatóság kérésére B. Gradiskából egy hadnagy negyven csendőrrel jött a négy csendőr segítségére. A tüntetők azonnal megtámadták a csendőröket, amelyek erre fegyvert használtak. A tüntetők erre gyújtótárgyakat és a hegyekben tüzet gyújtottak lázadásra hívva. A nemzeti elemek látván a veszedelmet és megszabadulván a terrortól a csendőrség segítségére siettek. A főispán erre Sz. Bródból katonai segítséget kért. A katonaság, csendőrség és ezek segítségére sietett lakosság közül senki sem sebesült meg. A tüntetők vesztesége nem ismeretes, mert az egész éjjel történt. Eddig négy személyt tartóztattak le a további lefolytatás pedig folyik. A főszolgabíró értesítést kapott, hogy Brodból és Pozsegából segítség érkezik. Megállapítást nyert, hogy a tüntetők szét akarták rombolni a Stara Gradiskánál levő pontonhidat.

A Spliti hatóságok jelentik a belügyminisztériumnak, hogy Rádics ottani hívei állandóan az ellenzék győzelmét jelentő híreket kapnak Zagreből. Rádicsék így akarják terrorizálni az államhoz hű lakosságot. A nemzeti elemek védelemre készülnek. A zagrebi híreket úgy terjesztik, hogy azokat nagyon nehéz megcáfolni. A knini járásban levő Razvagy községben rádicsék hívei a győzelem híreire felgyújtották a nacionalista érzelmű Pokrajac testvérek és községi előljáró házat. A hatóságok megindították a vizsgálatot a rend helyreállítása érdekében. Még több kihágást említ meg a Politika, köztük azt is, hogy Hercegovinában olyan a hangulat, mint volt 1914-ben a szarajevói merénylet után.

Koncentrációs kormány alakul?

— Pribicevicset kibuktatják a koncentrációból? —

Beogradi tudósítónk telefonálja: Beavatott helyről nyert értesülésem szerint Pasics miniszterelnök a legnagyobb titokban tárgyalásokat kezdeményezett olyan irányban, hogy a Pasics—Pribicevics koalíciót, amely a maga erősségében képtelen erősebb parlamenti viharok kiállására egy koncentrációs kabinet váltsa fel. Ebben a kormányban a radikálispart, Rádics pártja és a szlovén klerikálisok vennének részt. Miután egy ilyen összetételű kormányban a szerb, horvát és szlovén nép a maga erőviszonyainak megfelelőleg nyerne képviseletet, ez a megoldás egy mindenképpen békés, munkás és realitásokon nyugvó politikai kurzus kezdeményezésével volna egyenlő, szemben azzal a szélsőségesen nacionalista kurzussal, amely Pribicevics politikai koncepciójának kerestülvtelével hosszú ideig minden eredmény nélkül kísérletezett. Erre való tekintettel ebben a kombinációban természetesen elejtettnek tekinthető Pribicevics és pártja annál is inkább, miután egy fenti összetételű koncentrációs kormány megalakítására Pasics legfelsőbb helyről kapott utasítászerű megbízást.

Az ellenzék teljesen egységes

„Hrvatska Zajednica nincs csak HRSS van“ — Az ellenzék vezetőinek értekezlete — Délszerbiában még nem ért véget a hatósági erőszak

Beograd. Az ellenzéki pártok vezetői tegnap tartották meg konferenciájukat Beogradban, amelyen dr. Spaho, dr. Behmen, dr. Korosec, Rádics Pavle, Polics, Petrovics Nasztaz, Davidovics Lyuba és Kumanudi Koszta vettek részt. A konferencia, amely fél tizenegy órakor kezdődött, rövid ebédidő megszakításával este fél nyolc óráig tartott. A konferencia után kommunikét adtak ki, amelyben megállapítják, hogy az ellenzék teljesen szolidáris és továbbra is egységesen fog fellépni. Az ellenzék a leghatározottabban tiltakozik azon erőszakosságok ellen, amely a választást megelőzte és sok helyen még ma is tartanak. A blokk azonban szilárdul meg van győződve arról, hogy a bűnösök el fogják nyerni méltó büntetésüket.

A blokk vezetői ma folytatják tanácskozásukat és ezen fogják véglegesen körvonalazni a parlamentben követendő taktikájukat.

A kormány körében az a nézet volt elterjedve, hogy a Hrvatska Zajednica nem fogja támogatni Rádics politikáját. A vasárnap választáson ugyanis a Hrvatska Zajednica 24 tagját választották meg azokban a kerületekben, ahol a horvát köztársasági parasztpárt nem állíthatott jelölteket. A kormány híveinek ezen reményét azonban megsemmisítette Policsnak a Délbácska munkatársa előtt tett következő nyilatkozata:

— Hrvatska zajednica nincsen, mert mi teljesen egységesek vagyunk rádicsékkal. Csak HRSS van, amelynek 67 képviselője van.

Az ellenzék vezéreinek konferenciája

A kormány még erélyesebb intézkedésekre készül!

A beogradi Politika feltűnést keltő cikke

Fenti cím alatt a beogradi Politika a következőket közli:

„Tegnap a kormányhoz legközelebb álló körökből a következő közléseket kaptuk:

Az ellenzék által terjesztett hamis hírek, hogy a kormány a választáson kisebbségben maradt, súlyos követke-

után Korosec Antun kijelentette a Délbácska munkatársának, hogy teljesen meg van elégedve a választások eredményeivel, amelyek még ilyen terror mellett sem hozhat olyan győzelmet a kormánynak, amelyre számított. Ő bizik benne, hogy a mai uralom nem fog sokáig tartani és az ellenzéknek sikerül majd a nép szabadságát biztosítani.

A konferenciáról távozó Szpaho kijelentette, hogy a boszniai eredmények teljesen irreálisak a terror következtében.

Petrovics Nasztasz is azzal magyarázta bukását, hogy a kormány Délszerbiában hihetetlen erőszakot fejtett ki.

Az ellenzék még mindig nem határozta el, hogy miként fog küzdeni a kormány ellen a parlamentben. A baloldal egy részében még mindig sok hiva van annak, hogy az ellenzéknek teljesen passzívításba kell vonulni, mert nem vállalhat felelősséget a kormány munkájáért.

Az ellenzék vezetőit különösen felháborították a Délszerbiából érkező jelentések, amelyek arról számolnak be, hogy ott még mindig hihetetlen terrort fejtenek ki a hatóságok. Azokban a falvakban, ahol a lakosság az ellenzéki jelöltekre adta le a szavazatait, üldözik a hatóságok. Davidovics emiatt levelet intézett Maximovics Bóza belügyminiszterhez, amelyben követeli, hogy vessen véget az erőszakosságoknak, amelyek a választás előtt érthetőek voltak, de ma nagy veszedelmet jelentenek az ország békéjére.

ményekkel járt. Azok a jelenések amelyek Horvátországból, Boszniából, Hercegovinából és Dalmáciából érkeztek arról számolnak be, hogy az ellenzék győzelméről szóló híreket úgy közölték, hogy ez feltűnően hasonló ahhoz az eljárásához, amint a kommunisták akartak zavarokat kelteni a választások

A megszőkött gyilkos újból gyilkolt azután agyonlőtte magát

A becskeréki cukorgyári gyilkosság harmadik tettesének vége

A becskeréki ügyészség fogházából 1923-ban megszőkött Bugár Salamon, akit a törvényszék 15 évi fegyházra ítél, mert 1921 júliusában résztvevő abban a rablóátadásban, amelynek a becskeréki cukorgyár pénztárosa és kocsisa áldozatul esett. A gyilkosok kézrekerítése a csendőrségnek csak hosszú hajsza után sikerült, elfogni azonban csak kettőt tudtak: Szekula Vászát akit tavaly felakasztottak Becskereken és Bugár Salamon. A harmadik tettest üldözés közben agyonlőttek a csendőrök.

Mikor Bugár Salamon két évvel ezelőtt megszőkött, a hatóságnak az volt a feltevése, hogy a gyilkos Romániában keresett menedéket. Annak idején letartóztatták Bugár apját, Bugár Iliát, 21 éves öccsét és feleségét, Zsukarica Florát. Mivel azonban kiderült, hogy nem volt eszük a gyilkos megszőköttetésében, szabadon engedték őket, Bugár Salamon ellen pedig elfogatási parancsot adtak ki.

A napokban azután tudomására jutott a supljajai csendőrségnek, hogy a közeli tanyákon bujdosik egy román ember, akire ráillik a Bugár Salamonról adott személyleírás. A csendőrség megfigyelte a tanyákat és csakugyan megállapította, hogy egy gyanús ember bujkál a tanyák között. Az egyik tanyánál rajtakapták a csavargót, amint éppen lopást kísérelt meg. Üldözöbe vették, mire izgalmas hajsza következett. Az üldözött a közeli Malitorák községbe menekült, ahol a házak közt keresett menedéket és a kerítéseken átugrálva igyekezett egérutat nyerni. A község lakossága a csendőrséggel együtt üldözöbe vette és egyre szorult a hurok a szökevény körül, aki beemerkült Slutara Vászta földműves házába. Slutara a zajra figyelmes lett, kisetett az udvarba és ott kapával támadt rá a szökevényre.

Az azonban bicskát ragadott és mielőtt Slutara lesujthatt volna rá, késéssel teljes erővel szívébe döfte. A földműves holtan rogyott össze.

A gyilkos azután átugrott a kerítésen és menekülni próbált. Az üldözök gyűrűje azonban már annyira összeszorult körülötte, hogy lehetetlen volt számára a menekülés. Mikor a csendőrök és a

falu lakossága már közelébe értek és a gyilkos látta, hogy nincs menekvés, revolvért rántott és a torkába lőtt. Vére vastag sugárban szökken elő a szájából. Mire üldözői utolérték, már halott volt.

Ruhái átkutatásakor néhány dinár készpénzt és iratokat találtak nála, amelyekből minden kétséget kizáró

módon kiderült, hogy az üldözött Bugár Salamonnal, a cukorgyári gyilkosság egyik tettesével azonos. Haláláról és halála előtt elkövetett gyilkosságáról a csendőrség jelentést tett a becskeréki ügyészségnek, amely valószínűleg elrendeli úgy a meggyilkolt Slutara, mint a gyilkos Bugár holttestének felboncolását.

Amszterdam és Moszkva kooperál

Az amszterdami munkás szakszervezeti központ hajlandó egyesülni a bolsevista szakszervezetekkel

Amszterdam. A nemzetközi szakszervezeti szövetség amszterdami főtanácsa, amely eddig mindig éles ellentétben állott a szovjet-politikával, legutóbb egy olyan indítványt fogadott el, amely teljesen megváltoztatja eddigi politikáját. Eszerint az indítvány szerint a nemzetközi szakszervezeti szövetség hajlandó magába fogadni a nagy orosz szakszervezeti szövetséget, ha az egyesülés indítványa orosz részről jön. Az angol és német szakszervezetek képviselői határozatban elleneztek az indítványt, amely végeredményében a moszkvai és amszterdami internacionálé egybeolvasására törekszik. A főtanács azonban elfogadott indítványának szankcionálására egy szakszervezeti világkongresszus egybehívását tervezi.

Hetvenöt százalékkal estek a házárok

Nagy a kínálat és egyáltalán nincsen kereslet — A legnagyobb ingatlanforgalmi iroda háromhónap alatt egyetlen házat közvetített

A „Délbácska” munkatársa a napokban beszélgetést folytatott az egyik novisadi ingatlanforgalmi iroda főnökével, aki rendkívül érdekes és meglepő dolgokat beszélt el a novisadi ingatlanforgalom teljes pangásáról és a lakóházak árainak katasztrófális csökkenéséről. Az ingatlanforgalmi iroda főnöke, Anika Gyula többek között a következőket mondotta:

— A legutóbbi három hónap alatt mindössze egy lakóházat sikerült közvetítenem. A négyzetméteres házak, amelyek hatalmas kert tartozik százötvenkétezer dinárért cserélt gazdákat, akik csak azzal a feltétellel vette meg a házat, ha abba azonnal beköltözhetik.

Amióta a lakástörvény szigorú rendelkezései következtében a bérház egyáltalán nem jelent semmi kereseti for-

rast, a házárok katasztrófálisan estek mindenütt, így Novisadon is.

Az a ház, amelyért még tavaly 300.000 dinárt kértek, ma alig ér többet 80.000 dinárnál, ami körülbelül 75 százalékos áresés nek felel meg.

— A háztulajdonosok nagy része szabadulni akar a háztól, amely ilyen körülmények között teljesen holt tőke. A nagy kínálat mellett a pénzhány is hozzájárul az árak leszorításához. Az eladók mindenféle fizetési módozatba belemennek és megelégszenek, ha a vételt egy minimális összeggel perfektuálják. A jelenlegi háztulajdonosok szempontjából a helyzet javulása alig várható, miután majdnem bizonyos, hogy a készülő új lakástörvény a mai állapotot legalább tíz évig fenntartja.

További áresés a gabonapiacra

Páris, Prága és Bécs tüntet a drágaság ellen — Amerika erős baisseban van — Pozsony és Budapest olcsó tengerije

Tegnap számunkban megírtuk, hogy Amerikában zuhanásszerűen esik a buza ára. Az amerikai spekulánsoknak az európai éhes évre alapított suggestív hausse ringje megtört és most már

feltartóztatlanul mennek lefelé az árak Amerikában és Európában is. Tegnap ismét 4 centtel esett bushelenként a buza ára Amerikában, ami mázsánként 13 centnek felel meg, ugyancsak bus-

helenkénti 25 (mázsánként 8) centes áresésről számol be a rádiójelentés a tengeri piacról. Amikor Amerikában megingott ez a á la hausse spekuláció a francia, cseh, osztrák és román parlamentekben interpellációk hangzanak el, amelyek erőlyes hangon követelik a kormánytól, hogy szüntesse meg a kenyérdrágítók lelketlen spekulációját. Az amerikai spekuláció „bussines” es bussines” szelleme az éhesre szuggerrált Európa felvevő és fizetéképtelen piacai előtt megtorpant és most pánikszertelen menekül blöffszerűen felhajtott árujától. Amerikának üzlet volt a háboru, de az üzlet maradt a lerogyolt, éhes Európa is.

Közvetlen külföldi piacaink tegnap 143 cseh koronával ajánlották a jugoszláv tavaszi tengerit Pozsonyban és Bécsben. A 143 cseh korona 250 dinárnak felel meg az ottani piacon. itteni állomásra átszámolva pedig 210 dinár. Ennek megfelelően a promt tengeri 190—200 dinárra értékelhető, míg a buza, mint exportcikk csak 420 dinárra.

Miután azonban nálunk az árak még mindig magasabbak, exportra csak akkor kínálkozik lehetőség, ha nálunk is lemorzsolódnak az árak, ami óriási tengeri feleslegünk és a buza lanyhasága folytán okvetlenül be is fog következni.

A buza árlemorzsolódása nálunk legkevésbé a termelőket fogja érinteni, mivel a legtöbbet már ugyanis eladta buzáját s így a buza árának lemorzsolódása csak a spekulációra berendezett kereskedelmet fogja érinteni. A tengeri áresését azonban már a gazdák is megérik majd, mivel a nagy tengeri termés következtében eddig ennek csak egy részét tudták értékesíteni.

Az amerikai baisse okáról egy Budapesti tartózkodó amerikai gabonakereskedő a következőket mondotta:

— A csikágói és newyorki gabonátörszéken olyan nagyméretű játék folyt a legutóbbi hetekig, amilyent európai ember el sem képzel. A gabonagyűzők irodáihoz már reggel hét órakor odaálltak a magánemberek, hogy megbízásaikat még aznap teljesítse az ügynök.

— A rossz terméskilátás idézte elő, hogy a buza ára Csikágóban rövid idő alatt 120 centről 200 centig emelkedett. Ekkor a magánemberek legnagyobb része realizálni kezdte, megelégedvén a maga hasznával.

30 deka hurka és egy prémkabát

Senki se gondolja rólunk, hogy szőr-csuhába és zsákruhába akarjuk bujtatni a nőket. Teljesen tisztában vagyunk a jó, izléses külső nagy fontosságával egy társadalmi, mint magánéletben. Azt is világosan értjük, hogy az asszonyoknak nem szabad elhanyagolni a külsejét, sőt ellenkezőleg. A házasság után még nagyobb súlyt kell vetnie bizonyos dolgokra, mint a menyasszonyság idejében.

Csak hogy: mik ezek a bizonyos dolgok! Kötött hölgyeink nagy része természetesen úgy magyarázza, hogy minden — ami kifelé látható. Tehát az utcai, a társasági toalett a hócipőtől, a prémbundától kezdve addig a metszett kristályüvegesség és viasz portraitig, amit még csak ezután fognak magukkal hurcolni hölgyeink, tekintettel arra, hogy Párisban már örjögnek érte. Minden, ami másoknak az utcának, a külvilágnak szól ebben a mi visszajára fordult, kifelé forrongó életünkben.

A családi, az egyéni életnek a szó szerinti csődjét éljük. Az otthon szétzúllott, az önmagával meghasonlott, felzaklatott ember nem fér el vágyaival a négy fal között, mert minduntalan beleütközik. A nőben meghalt valami a háboru alatt, aki némán viselte az anyaság és az otthonba bezárt áldozatos életnek töviskoronáját; ezzel a nővel egyre ritkábban eshetik találkozásunk. Azonban itt villóznak, sikkannak, kigyóznak körülöttünk az ismeretlen cél felé libegők, az ismeretlen vizek fölött ide-oda ingadozók.

A régi nő azt mondta: odahaza csinosan, tisztán, kedvesen, takarosan. A régi asszonyoknak a jól szabott, izléses háziruhái mindig legalább is annyi gondot okoztak, mint az ugynevezett „kimenő ruhák”. A mai asszonyoknak is van házi ruhája. Hogyne! Szó sincs róla! Van házi ruhája, amelyeket akkor ölt fel, amikor „napja” van, vagy vár valakit. Ez a házi ruha legfeljebb anynyiban különbözik a báli toalettől, hogy még vadabb és ordítóbb színekből van összeállítva. A többi otthoni ruha, a családnak, az igazi otthonnak szánt? Elyűtt, lompos rongyok, fakult, viharvert ruhamaradékok... Jobb erről nem beszélni... Ezekben jár-kél reggel a házban a férj körül a legszűkebb családi körben. Ebben mutogatja a férjnek a szépítő szerektől és minden egyebetől oly korán hervadozó magát. Annak a férjnek, akinek a kedvéért állítólag szépíti magát minden megengedett és nem engedett eszközzel... O ugyanis ezzel magyarázza feltűnő megjelenését, tulzott fényűzését. „A mai férfi megkívánja ezt...” „A mai férfi lemond mindenről, de az asszonya legyen elegáns, sikkos, nagyvilági hölgy...” A többi nem fontos...

Tehát lemond mindenről... Es itt érkezünk volna el az e sorok fölé odahelyezett pöttömnyi májas hurkához és kényesen, illatosan pöffeszkedő, legújabb divatu prémbundához. Ez a prémbunda igen derék és jóravalló háziállatocskó volt, amíg prémbunda nem lett belőle. Tessék elhinni, hogy olyan ambícióval gyurta a diós metéltet és ábrándozott a töltött káposztáról, mint annak a rendje. De megváltoztak az idők és az időkben az emberek, főleg pedig az asszonyok. A házinyulacskó

először is lenyiszáltatta hosszú fülecskét, leberetváltatta a nyakát, tudom is én mi mindent nem vitt véghez magával, de szent bizonyos, hogy a legújabb formájában rá nem ismerne a tulajdon édesanyja. Csak meg kell nézni, amikor abban a hatalmasodó, vadállati borbén nyomakodik előre az utcán. Rövidre vágott haja libeg a kis kalap alatt. Az idők vasfogát letagadni nem tudó bőre pirul. A szeme nagyra huzódva. Ki hinné róla, hogy volt idő, amikor fontosnak tartotta, hogy nagymosás után ő maga szedje számban, hajtogassa be a ruhát, hogy a hibákat rögtön javíthassa...

A batikolt ridikül tehát himbálódzik a karján és öngyásga bevonul az utcabeli kishenteshez. Előzőleg már választott a kirakatban.

— Azt a kis, gusztusos darab májaskát mérje le...

— Harminc deka, kérem alásan.

— Jól van, csak tegye félre, visszafelé majd bejövök érte...

Fizet és megnyugodva vonul el... Megy széjjelézni az előkelő szalonokban, a ruha-, kalap- és cipőszalonokban, tavaszi idő előtt. Ellesni a legújabb vonalakat, színösszetételeket és minden egyéb raffinaltságokat... A harminc deka hurka lesz a feltét az ebédhez. A közkedvelt férjnek és jeles családnak, a prémbunda homályba fulladó tartozékainak. De ez csak természetes... A prémbundát nem adják ingyen. A részletet fizetni kell. Es fizetni a többi részletet és az ondolást, szépítőszereket, szagosítókat és mindent, mindent, ami állítólag a mai férj miatt elengedhetetlen. Az pedig sokba kerül. Valahonnan elő kell teremni, Istenem! Le-

spórolja a szűken olvasott hártartási pénzből.

Harminc deka májas hurka! Hogy a férj nagyokat nyel ebéd után és tömi magába a keletlen kenyerét. — Ugyan! Csekélység! Ott van a prémbunda — az csak megéri. Hogy a cseléd megszőkött a hideg konyháról! Ugyan! Hiszen az első héten dolgozott reggeltől estig, rogyásig! Elvégzett mindent — mehet!... A bérét azért se kapja meg! Örüljön, hogy nem viszik a rendőrségre...

A prémbundára legalább ezer dinár a részlet minden elsején... Valahogy csak el kell végezni a dolgát a csinos és jóízű asszonyoknak!

Vagy igen, — hogy a gyerek átszakad a soványságtól, szegény egyetlen és támolyog az éhségtől, — persze, persze, mikor az apja olyan éhletes, hogy nem bír eleget keresni!

Es viszont a legújabb selyembrokkatok megfizethetetlenek, igazán — és a nivót mégis csak fenn kell tartani...

„A nivót fenn kell tartani!... Öngyásga meg is teszi. Huzkodja a bundáját, ahova csak lehetséges... Délután, délután, minden időben... A kedves, derék férj pedig este, mielőtt leülne a fohagymás piritós mellé, óvatosságból bebillen valamelyik kiskorcsmába. Nagyokat eszik kinyájában... Így aztán helyrebillen az egyensúly — a prémbunda és a májas hurka között. Az örök valahogyankitőlődnek férjürem gyomrában...

A többi?... Ugyan, kérem... Hogy a konyhában örökös tél van és örök hó és fagy az otthonban — csakis ottan!... Csekélység!... De tessék megnézni azt a prémbundát azzal a mü-vörösrózsával a kihajtón!... Az már teszi!...

HIREK

— **A novisadi Jókai-ünnepély.** A hallhatatlan emlékü nagy magyar regényíró születésének századik évfordulóján, február hó 18-án, mint már jelentettük, a novisadi református ifjuság a református dalárda közreműködésével emlékünnepelet rendez a Szloboda dísztermében. Szinre kerül Jókai egy damatizált és megzenésített regénye, a „Világszép leányok”. A kitűnő szereposztás föltétlen sikert biztosít a gyönyörű darabnak, amelynek bemutatója előtt Megyesi Ferenc gimnáziumi igazgató előadást Jókai életéről, jelentőségéről és a darab tartalmáról. Az előadás kezdete szerdán, 18-án este 8 órakor. Jegyek szombattól, e hó 14-től kezdve az Ábrahám-féle könyvkereskedésben és az esti pénztárnál válthatók.

— **Változások a városi tisztviselői karban.** A városi főtitkarsági karban rövidesen nagyobb személyi változások lesznek. A csak nemrég ki-nevezett Plavics Dusan városi főmérnök lemondási szándékkal foglalkozik, mert kellő támogatás hiányában nem tudja megvalósítani azokat a terveket, amelyeket maga elé célul kitűzött. Hasonlóképpen le akar mondani Hován József városi mérnök is, mert még mindig nem kapott lakást, bár már négy hónapja Novisadon van.

— **A novisadi újságírók bálja.** A novisadi újságírók 1925 február hó 23-án farsang hétfőjén rendezik szigoruan zártkörű báljukat a Szloboda szálló nagytermében. A bál meghívók első csoportját tegnap adta postára a rendezőség, a második csoportot pedig ma továbbítják. Azok, akik elnézésből, vagy a posta hibája folytán meghívót nem kaptak és erre igényt tartanak, forduljanak bármely novisadi szerkesztőséghez, amely a rendezőségél intézkedik a meghívó elküldése ügyében.

— **Benes a Vatikántól a kassai püspök eltávolítását kérte.** Prágából jelentik: A „Kassai Újság” azt a feltűnő hírt közli, hogy a csehslavák kormány tárgyalásokat kezdett Marmaggi pápai nunciussal, hogy Fischer-Colbrie kassai püspököt távolítsák el helyéről. A nuncius természetesen semmiféle ígéretet nem tett és így a kormánynak ez a kívánsága csak jámbor óhaj maradt.

— **A vojvodinai nyugdíjas szövetség novisadi fiókjá** e hó 22-én, vasárnap délután 3 órakor tartja rendez évi közgyűlését a kültéri kath. kör Dudarszka (Épres) utca 18. szám alatti helyiségében, amelyre a tagokat ezúton tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. elnöki megnyitó, 2. titkári jelentés, 3. pénztárnoki jelentés, 4. számvizsgálók jelentése, 5. Tisztikar lemondása, 6. új tisztikar választása, 7. esetleges indítványok. Az indítványok nyolc nappal a közgyűlés előtt írásbelileg bejelentendők.

Jön! Hétfőn! Jön!

Harald Lloyd

legnagyobb attrakciója

„Dr. Jack” az Apollóban.

— **A Kath. Olvasó- és Gazdakör bálja.** A novisadi Katolikus Olvasó- és Gazdakör (Épres utca) folyó évi február hó 15-én saját helyiségében nagy farsangi táncmulatságot rendez. Belépődíj 10 (tiz) dinár. Kezdeté este 8 órakor.

— **A római zarándok utra február 13-ig lehet jelentkezni.** Addig mindenkinek 1000 dinárt is le kell fizetni, aki ezt nem teszi meg, nem vehet részt a római zarándokon.

— **A beltéri kat. kör** f. hó 15-én vasárnap d. u. fél 4 órakor tartja rendez évi közgyűlését a saját helyiségében, melyre a kör összes tagjait meghívja az elnökség.

— **A novisadi újságíró egyesület** február 23-án, Farsanghétfőn a Szloboda nagytermében bált rendez, amelyhez a meghívók első csoportja tegnap kiment. Amennyiben valaki, aki arra igényt tart, meghívót elnézés vagy a posta hibájából nem kapott, jelentse azt bármely novisadi szerkesztőségnek.

— **Özv. Dietzgen Imréné** folyó hó 9-én Budapesten elhunyt.

— **A „Hitélet”** februári száma most hagyta el a sajtót rendkívül értékes és figyelemreméltó tartalommal. Cikkei a következők: 1. Katolikus ügyeink. — 2. Jézusért buzgólkodni. — 3. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepére. — 4. Szűz Mária árvája (Folytatás.) — 5. Hogyan élnek a négerk? — 6. Az idő. — 7. A harmadrendi községekről. — 8. Boldog kis Teréz. — 9. „En is fogom őt vigasztalni”. — 10. Gazdag. — 11. Bölcs figyelmeztetések. — 12. A vasárnap. — 13. Elsőség. — 14. Nem volt odával. — 15. Szeressétek jó anyátokat. — 16. Hírek. — A rendkívüli népszerűségnek örvendő és igen elterjedt katolikus hitbuzgalmi lapot Fátih Ferenc novisadi apátlébános, a lap kiadótulajdonosa és Quotidian Lajos mosonirini lelkész szerkesztik. Előfizetési ára egy egész évre 50, félévre 25 dinár. Peldányszámok ára 2 dinár.

Ma kezdődnek az APOLLÓ-ban a

Rabszolgakirálynő

előadásai. — 2 órás műsor!

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

— **Felhívás a gőzgépközlekhöz és fűtőkhöz.** Az alispánnak, a kereskedelemügyi és ipariügyi miniszterium rendeletével kapcsolatban kiadott utasítása alapján a becskerekéi gőzkazánfelügyelőség, március 31-ikéig bezárólag kicseréli a fűtői és gépközlelői képesítésről szóló bizonyítványokat, amelyek nincsenek államnyelven kiállítva, új szerbnyelvű okmányokkal. Minden gőzkazánkezelő és fűtő ennek megfelelően köteles március 31-ig bezárólag régi bizonyítványát új, államnyelven kiállított bizonylatot beszerezni. Az érdekeltek minden kérvény nélkül egyszerűen küldjék be a becskerekéi gőzkazánfelügyelőségnek a régi bizonyítványt, melynek alapján aztán kiállítják az új, államnyelven szerkesztett okmányt.

(x) **Kokszot és kőszentet** kályhafűtéshez csakis *Krajačević* faterapén vásároljon. Telefon 165. 22

Alkalmi vétel csak februárban.

Mielőtt a Bécsi Messen beszerezném újdonságaimat, a raktáron levő árut 10% lezártított áron árusítom. **F. DIETRICH** Novisad, Kralja Petra u. 20.

— **Meg akarta ölni a feleségét, mert az éjszakai órákban járt haza.** Budapestről jelenik: Tegnap este a Király-utca 13 számú ház lakói nagy sikoltozásokra és „segítség”-kiáltásokra lettek figyelmesek. A segélykiáltások a háznak félemeletén levő 11. számú lakásból hangzottak, ahol Wilner Samu 35 éves kereskedősegéd lakik feleségével. A lakók rendőrt hívtak, akinek felszólítására azonban az ajtót nem nyitották ki. A rendőr erre a házfelügyelő segítségével feltörte az ajtót és benyitott a szobába. Itt találták aztán Willner Samut, baltával a kezében, aki szitkozódva agyonütéssel fenyegette a feleségét. Az asszony sirva panaszkodott el a rendőrnek, hogy férje tegnapelőtt meg akarta fojtani, tegnap pedig baltával agyon akarta ütni. A kereskedősegédet előállították a főkapitányságra, ahol beismerette, hogy két ízben fenyegette meg az asszonyt, hogy megöli, mert késő éjszaka járt haza. Fenyegetéseit be is váltja, ha az asszony okot ad rá. A veszedelmes férjet beismerő vallomása után előzetes letartóztatásba helyezték.

A francia katolikusok harca vallásukért

Páris. Tegnap este Marseilleban katolikus részről egybehívott nyilvános gyűlést tartottak, amelyen foglalkoztak a vatikáni francia követség megszüntetésének kérdésével. A marseillei polgármester, a szocialista párthoz tartozó Fleisseires szenátor már előzetesen falragaszokon tiltakozott az ellen, hogy az egyházi kérdéseket bolygassák. A gyűlésen De Castelnau tábornok is felszólalt. A gyűlés után verekedés támadt. Harminc ember megsebesült. A sebesültek közül négynek súlyos az állapota.

Innen-onnan

— **Az adventisták egész Amerikában a világ végét várták.** Amerikának egy kis városában egy Reidt nevű ember eladta minden vagyonát és felment egy hegyre, hogy ott bevárja a világ összeomlását. Mint Newyorkból jelentik, ennek az embernek az esete nem volt elszigetelt jelenség Amerikában. Majdnem minden városban volt egész sereg ember, aki meg volt arról győződve, hogy a február 6-ról 7-re virradó éjszakán vége lesz a világnak. Ezek az emberek az adventista egyház hívói, illetve annak egy szektájához tartoznak, amely szektának a feje egy Mary W. Rowan nevű prédikátornő. Ez a prédikátornő, akit a hívek prófétnak tartanak, — azaz, hogy valószínűleg csak 7-én reggelig tartották — bejárta egész Amerikát és mindenütt azt hirdette, hogy isteni üzenetet kapott, amely a következőképpen szól:

— Az én fiam vissza fog térni 1925 február hó 6-án. Hirdetem, hirdetem, hirdetem az egekben!

Miss Rowan mindenütt azt prédikálta, hogy az emberek adják el házaikat, birtokaikat, hagyják ott állásaikat és készüljenek el a világ végére. Követőit rowanitaknak hívják s különösen Washingtonban, Baltimoreban, Bostonban és Los Angelesben nőtt nagyra a számuk. A szekta tagjai részletesen magyarázták, hogy a biblia szerint a világ összeomlásakor le fognak hullani a csillagok és el fog sötétedni a nap. 6-án este ott mindnyájan összegyűltek és imádkozva várták a világ végét. Ezek az adventisták valószínűleg nagy meglepetéssel látták felkelni 7-én reggel újra a napot Washingtonban, Baltimoreban, Bostonban, Los Angelesben és mindenütt a világon.

— **Rövidlejárati házasságok.** Turkesztánban sokat adnak az illemre és az erkölcsre és soha nem kezdenének nővel viszonyt, mielőtt azt feleségül nem veszik. De nem nehéz megkötöni ott a házasságot, mert a férfi szabadon választhatja meg: egy hónapra, tíz napra, avagy csak huszonnégy órára köti-e meg a házasságot. Gulan Rassul Galwan tibeti író nemrégiben megjelent utinaplójában érdekes dolgokat mesél ilyen házasságokról. „Emberek mind megházasodtak Turkesztánban, mert másképp nem lehet asszonyt kapni, csak ha a Hullah elszavalja házassági mondjáját. Némelyik közülünk háromszor-négyszer is megházasodott, én is megakartam házasodni. Járt a táborunkba egy asszony, aki a sahib ruháját mosta és máris sok házasságot közvetített. Ennek az asszonynak mondtam hát: „Olyan leányt szeretnék, akinek rendben van az egészsége.” Ebéd után elmentem az asszony házába. Egész csomó leány várt ránk, akik a fal mellett körülfüggtek a szobát. Az asszony megkérdezte, hogy melyiket akarom. Rámutatott, amire a többi eltávozott. Elmentünk a Mullahhoz, aki elé mindjárt sőt és kenyeret hoztak tálcan. A Mullah néhány szót olvasott a Koránból, megszóta a kenyeret és nekünk nyújtotta. Erre adtunk a papnak egy tangát (turkesztáni pénz). Még a koránrészlet felolvasása előtt megállapodtunk, hogy a leány husz tongát fog kapni. Három nap múlva engedelmis „feleségemet” szelnek eresztettem. A husz tangán kívül adtam neki egy fejkendőt és más ruhákat is és nagyon örült, hogy három nap után annyi mindent kapott. Ettől az időtől kezdve azután elment a kedvem a rövidlejárati házasságoktól.

— **Egy asszonyt tizenkét mérföldön át vonszolt magával egy lokomotív.** Borzalmas kalandja volt egy Clarkné nevű fiatal amerikai úri-asszonynak az indianopolisi vasutvonalon. Férjével, kis gyermekével és anyósával együtt automobilon Indianopolisba akart menni rokonainak látogatására, de egy utkeresztezéskor elütötte az autóbilit egy gyorsvonat. Az összeütközés pillanatában a fiatal-asszony belekapaszkodott a lokomotív egyik kiálló vasrészébe és a vonat tizenkét mérföldnyi távolságra vonszolta magát, mert a mozdonyvezető nem halotta meg segélykiáltásait. Végre egy

farm közelében észrevették a munkások a veszedelmes helyzetben lévő nőt és megállították a vonatot. A fiatal-asszony teljesen ki volt merülve és a megmentése után sokáig eszméletlenül feküdt. Az indianopolisi kórházban tudta meg, hogy férje és gyermeke él, de anyósát holtan találták meg az automobil roncsai között.

APOLLÓBAN e hó 14—15-én

ORIENT

Nagyszabású keleti dráma 8 felv.
2 órás előadások: 5, 7, 9 órakor.

Zene

(-) **A novisadi zeneiskola hangversenye.** A Szedlaccsek Lajos és Belohorszky Béla zenetanárok vezetése alatt álló novisadi zeneiskola 1925. február 15-én, vasárnap délután négy órakor tartja meg második hangversenyét a Szloboda szálló nagytermében. Jegyek 15, 10 és 5 dinárért kaphatók az iskolában (Sándor király u. 9), a Szlavia könyvkereskedésben (Pasics utca) és a hangverseny napján a pénztárnál.

(-) **A novisadi kereskedő ifjuság** február 14-én a Szloboda szálló nagytermében megtartandó mulatságának műsora: 1.) Rubinstein: Vonós négyes op. 17. No. 2. Moderato — Alegro molto — Andante — Alegro. Előadja a zeneegyesület négyese: Waldner Edith, Vitaliani Róbert, Pastyan Szvetolik és Rózsa Ferenc. 2. P. Krsztics: Legoh da spavam éneklő a Neven férfikar. 3. Levova Mila operaáriákat énekel. 4. A zeneegylet férfikarának énekszáma. 5. Mokranjac „XIII. Rukovet” éneklő a Neven vegyeskara. 6.) Orosz nemzeti táncok. 7.) P. Konyovics: „A két alma”. St. Mokranjac: „X. Rukovet” éneklő a zene egylet vegyeskara.

Sport

Kričkovol kizárta az OSKV. Az OSKV. váasztmánya 47/925 számú átiratában közli velünk, hogy a február 11-én megtartott választmányi ülésén Kričkov Radivoj tagjai sorából kizárta, sőt megkeresi a beogradi alszövetséget is aziránt, hogy Kričkovot büntesse meg. A szigorú eljárásra az adott okot, hogy Kričkov az OSKV. egy városzerte nagy népszerűségnek örvendő vezető tagját durván megsértette. Minthogy a sértés sportbeli hivatásos érintkezés közben a futballpályán történt a sértett vezetőségi tag igen helyesen az ügyet az egylet választmányi ülése elé vitte, amely nagy sportbeli érettségre valló szigorúsággal, a város s az egylet legjobb játékosát tagjai sorából kizárta. Az alszövetség büntetése előreláthatóan az lesz, hogy hosszú időre eltiltja Kričkovot a játéktól és ezen tilalmi idő alatt semmilyen egylet részére nem igazolja.

A 15-i kerületi nagygyűlést a J. Makkabi délelőtti közgyűlésére való tekintettel vasárnap délután 2 órakor tartják meg. A tömeges jelentkezés miatt az Elite külön termének befogadóképessége valószínű nem lesz elég, s ezért a gyűlést vagy a Kraljica Marija, vagy a Wagner-féle étterem helyiségeiben tartják meg.

A stari-bečeji Soko is a novisadi kerületben akar futballozni.

Színház

A Nemzeti Színház műsora:

Péntek: Florentini kalap.

Szombat: Bajadér.

Vasárnap délután: Szép Heléna; este: Florentini kalap.

Tőzsde

Zürich, február 12. Beograd 8:45, Newyork 518:50, London 24:770, Páris 27:778, Milano 21:50, Prága 15:30, Bécs 0:007306 Budapest 0:007170 Szófia 3:75, Bukarest 2:675, Szaloniki —, Berlin 123:20, Brüsszel 25:36, Amsterdam 208:70.

A megszőkött gyilkos újból gyilkolt azután agyonlőtte magát

A becskerekai cukorgyári gyilkosság harmadik tettesének vége

A becskerekai ügyészség fogházából 1923-ban megszőkött Bugár Salamon, akit a törvényszék 15 évi fegyházra ítél, mert 1921 júliusában résztvevő abban a rablóátadásban, amelynek a becskerekai cukorgyár pénztárosa és kocsiáldozatul esett. A gyilkosok kézrekerítése a csendőrségnek csak hosszú hajsza után sikerült, elfogni azonban csak kettőt tudtak: Szekula Vaszát akit tavaly felakasztottak Beccskereken és Bugár Salamont. A harmadik tettest üldözés közben agyonlőtték a csendőrök.

Mikor Bugár Salamon két évvel ezelőtt megszőkött, a hatóságnak az volt a feltevése, hogy a gyilkos Romániában keresett menedéket. Annak idején letartóztatták Bugár apját, Bugár Iliát, 21 éves öccsét és feleségét, Zsukarica Florát. Mivel azonban kiderült, hogy nem volt eszköz a gyilkos megszőkítésében, szabadon engedték őket, Bugár Salamon ellen pedig elfogatási parancsot adtak ki.

A napokban azután tudomására jutott a supljajai csendőrségnek, hogy a közeli tanyákon bujdosik egy román ember, akire ráillik a Bugár Salamontól adott személyleírás. A csendőrség megfigyelte a tanyákat és csakugyan megállapította, hogy egy gyanús ember bujkál a tanyák között. Az egyik tanyánál rajtakapták a csavargót, amint éppen lopást kísérelt meg. Üldözőbe vették, mire izgalmas hajsza következett. Az üldözött a közeli Malitorák községbe menekült, ahol a házak közt keresett menedéket és a kerítéseken átugrálva igyekezett egérutat nyerni. A község lakossága a csendőrséggel együtt üldözőbe vette és egyre szorult a hurok a szökevény körül, aki bebenekült Slutara Vászta földműves házába. Slutara a zajra figyelmes lett, kisetelt az udvarba és ott kapával támadt rá a szökevényre.

Az azonban bicskát ragadott és mielőtt Slutara lesujthatt volna rá, késéssel teljes erővel szívébe döfte. A földműves holtan rogyott össze.

A gyilkos azután átugrott a kerítésen és menekülni próbált. Az üldözők gyűrűje azonban már annyira összeszorult körülötte, hogy lehetetlen volt számára a menekülés. Mikor a csendőrök és a

falu lakossága már közelébe értek és a gyilkos látta, hogy nincs menekvés, revolvert rántott és a torkába lőtt. Vére vastag sugárban szökkent elő a szájából. Mire üldözői utolérték, már halott volt.

Ruhái átkutatásakor néhány dinár készpénzt és iratokat találtak nála, amelyekből minden kétséget kizáró

módon kiderült, hogy az üldözött Bugár Salamonnal, a cukorgyári gyilkosság egyik tettesével azonos. Haláláról és halála előtt elkövetett gyilkosságáról a csendőrség jelentést tett a becskerekai ügyészségnek, amely valószínűleg elrendeli úgy a meggyilkolt Slutara, mint a gyilkos Bugár holttestének felboncolását.

Amszterdam és Moszkva kooperál

Az amszterdami munkás szakszervezeti központ hajlandó egyesülni a bolsevista szakszervezetekkel

Amszterdam. A nemzetközi szakszervezeti szövetség amszterdami főtanácsa, amely eddig mindig éles ellentétben állott a szovjet-politikával, legutóbb egy olyan indítványt fogadott el, amely teljesen megváltoztatja eddigi politikáját. Eszerint az indítvány szerint a nemzetközi szakszervezeti szövetség hajlandó magába fogadni a nagy orosz szakszervezeti szövetséget, ha az egyesülés indítványa orosz részről jön. Az angol és német szakszervezetek képviselői határozatban elleneztek az indítványt, amely végeredményében a moszkvai és amszterdami internacionálé egybeolvasztására törekszik. A főtanács azonban elfogadott indítványának szankcionálására egy szakszervezeti világkongresszus egybehívását tervezi.

Hetvenöt százalékkal estek a házárok

Nagy a kínálat és egyáltalán nincsen kereslet — A legnagyobb ingatlanforgalmi iroda három hónap alatt egyetlen házat közvetített

A „Délbácska” munkatársa a napokban beszélgetést folytatott az egyik novisadi ingatlanforgalmi iroda főnökével, aki rendkívül érdekes és meglepő dolgokat beszélt el a novisadi ingatlanforgalom teljes pangásáról és a lakóházak árának katasztrofális csökkenéséről. Az ingatlanforgalmi iroda főnöke, Anika Gyula többek között a következőket mondotta:

— A legutóbbi három hónap alatt mindössze egy lakóházat sikerült közvetítenem. A négyeszbős ház, amelyhez hatalmas kert tartozik száztizenkétezer dinárért cserélt gazdát, aki csak azzal a feltétellel vette meg a házat, ha abba azonnal beköltözhetik.

Amióta a lakástörvény szigorú rendelkezései következtében a bérház egyáltalán nem jelent semmi kereseti for-

rás, a házárok katasztrofálisan estek mindenütt, így Novisadon is.

Az a ház, amelyért még tavaly 300.000 dinárt kértek, ma alig ér többet 80.000 dinárnál, ami körülbelül 75 százalékos áresésnek felel meg.

— A háztulajdonosok nagy része szabadulni akar a háztól, amely ilyen körülmények között teljesen holt tőke. A nagy kínálat mellett a pénzhány is hozzájárul az árak leszorításához. Az eladók mindenféle fizetési módozatba belemernek és megelégszenek, ha a vételt egy minimális összeggel perktuálják. A jelenlegi háztulajdonosok szempontjából a helyzet javulása alig várható, miután majdnem bizonyos, hogy a készülő új lakástörvény a mai állapotot legalább tíz évig fenntartja.

További áresés a gabonapiacra

Páris, Prága és Bécs tüntet a drágaság ellen — Amerika erős baisseban van — Pozsony és Budapest olcsó tengerije

Tegnap számunkban megírtuk, hogy Amerikában zuhanásszerűen esik a buza ára. Az amerikai spekulánsoknak az európai éhes évre alapított suggestív hausse ringje megtört és most már

feltartózatlanul mennek lefelé az árak Amerikában és Európában is. Tegnap ismét 4 centtel esett bushelenként a buza ára Amerikában, ami mázsánként 13 centnek felel meg, ugyancsak bus-

helenkénti 25 (mázsánként 8) centes áresésről számol be a rádiójelentés a tengeri piacról. Amikor Amerikában megingott ez a á la hausse spekuláció a francia, cseh, osztrák és román parlamentekben interpellációk hangzanak el, amelyek erővel hangon követelik a kormánytól, hogy szüntesse meg a kenyérdrágítók lelketlen spekulációját. Az amerikai spekuláció „business es business” szelleme az éhesre szuggerrált Európa felvevő és fizetőképtelen piaca előtt megtorpant és most pánikszertűn menekül blöffszertűen felhajtott árujától. Amerikának üzlet volt a háboru, de az üzlet maradt a lerongyolt, éhes Európa is.

Közvetlen külföldi piacaink tegnap 143 cseh koronával ajánlották a jugoszláv tavaszi tengerit Pozsonyban és Bécsben. A 143 cseh korona 250 dinárnak felel meg az ottani piacon, itteni állomásra átszámolva pedig 210 dinár. Ennek megfelelően a promt tengeri 190—200 dinárra értékelhető, míg a buza, mint exportcikk csak 420 dinárra.

Miután azonban nálunk az árak még mindig magasabbak, exportra csak akkor kínálkozik lehetőség, ha nálunk is lemorzsolódnak az árak, ami óriási tengeri feleslegünk és a buza lanyhasága folytán okvetlenül be is fog következni.

A buza áremorzsolódása nálunk legkevésbé a termelőket fogja érinteni, mivel a legtöbb gazda már ugyanis eladta buzáját s így a buza árának lemorzsolódása csak a spekulációra berendezett kereskedelmet fogja érinteni. A tengeri áresését azonban már a gazdák is megérik majd, mivel a nagy tengeri termés következtében eddig ennek csak egy részét tudták értékesíteni.

Az amerikai baisse okáról egy Budapesti tartózkodó amerikai gabonakereskedő a következőket mondotta:

— A csikágói és newyorki gabonátörszéken olyan nagymértetű játék folyt a legutóbbi hetekig, amelyet európai ember el sem képzel. A gabonagyűzők irodáihoz már reggel hét órakor odaálltak a magánemberek, hogy megbízásaikat még aznap teljesítse az ügynök.

— A rossz terméskilátás idézte elő, hogy a buza ára Csikágóban rövid idő alatt 120 centről 200 centig emelkedett. Ekkor a magánemberek legnagyobb része realizálni kezdett, megelégedvén a maga hasznával.

30 deka hurka és egy prémkabát

Senki se gondolja rólunk, hogy ször-csuhába és szalámkabát akarjuk bujtan-ni a nőket. Teljesen tisztában vagyunk a jó, izléses külső nagy fontosságával egy társadalmi, mint magánéletben. Az is világosan értjük, hogy az asszonyoknak nem szabad elhanyagolnia külsejét, sőt ellenkezőleg. A házasság után még nagyobb súlyt kell vetnie bizonyos dolgokra, mint a menyasszonyosság idejében.

Csakhogy: mik ezek a bizonyos dolgok! Kifűnő hölgyeink nagy része természetesen úgy magyarázza, hogy minden — ami kifelé látható. Tehát az utcai, a társasági toalett a hócipőtől, a prémbundától kezdve addig a metszett kristályüvegcséig és viasz portraitig, amit még csak ezután fognak magukkal hurcolni hölgyeink, tekintettel arra, hogy Párisban már őrvongnek érte. Minden, ami másoknak az utcának, a külvilágnak szól ebben a mi visszajára fordult, kifelé forrongó életünkben.

A családi, az egyéni életnek a szó szerinti csődjét éljük. Az otthon szétzúllott, az önmagával meghasonlott, felzaklatott ember nem fér el vágyaival a négy fal között, mert minduntalan beleütközik. A nőben meghalt valami a háboru alatt, aki némán viselte az anyaság és az otthonba bezárt áldozatos életnek töviskoronáját; ezzel a nővel egyre ritkábban eshetik találkozásunk. Azonban itt villóznak, siklanak, kigyóznak körülöttünk az ismeretlen cél felé libegők, az ismeretlen vizek fölött ide-oda ingadozók.

A régi nő azt mondta: odahaza csinosan, tisztán, kedvesen, takarosan. A régi asszonynak a jól szabott, izléses háziruhái mindig legalább is annyi gondot okoztak, mint az ugynevezett „kimenő ruhák”. A mai asszonynak is van házi ruhája. Hogyne! Szó sincs róla! Van házi ruhája, amelyeket akkor ölt fel, amikor „napja” van, vagy vár valakit. Ez a házi ruha legfeljebb anynyiban különbözik a bál toalettől, hogy még vadabb és ordítóbb színekből van összeállítva. A többi otthoni ruha, a családnak, az igazi otthonnak szánt? Elnyűtt, lompos rongyok, fakult, viharvert ruhamaradékok... Jobb erről nem beszélni... Ezekben jár-kél reggel a házban a férj körül a legszűkebb családi körben. Ebben mutogatja a férjnek a szépítő szerektől és minden egyebetől oly korán hervadozó magát. Annak a férjnek, akinek a kedvéért állítólag szépíti magát minden megengedett és nem engedett eszközzel... O ugyanis ezzel magyarázza feltűnő megjelenését, tulzott fényűzését. „A mai férfi megkívánja ezt”... „A mai férfi lemond mindenről, de az asszonya legyen elegáns, sikkes, nagyvilági hölgy”... A többi nem fontos...

Tehát lemond mindenről... Es itt érkezünk volna el az e sorok fölő odahelyezett pöttömnyi májas hurkához és kényesen, illatosan pöffeszkedő, legújabb divatu prémbundához. Ez a prémbunda igen derék és jóvalvaló háziállatocská volt, amíg prémbunda nem lett belőle. Tessék eihinni, hogy olyan ambicióval gyurta a diós metéltet és ábrándozott a töltött káposztáról, mint annak a rendje. De megváltoztak az idők és az időkben az emberek, főleg pedig az asszonyok. A háziulacská

először is lenyiszáltatta hosszú fülecskét, leberetváltatta a nyakát, tudom is én mi mindent nem vitt véghez magával, de szent bizonyos, hogy a legújabb formájában rá nem ismerne a tulajdon édesanyja. Csak meg kell nézni, amikor abban a hatalmaskodó, vadállati bőrbőben nyomakodik előre az utcán. Rövidre vágott haja libeg a kis kalap alatt. Az idők vasfogát letagadni nem tudó bőre pirul. A szeme nagyra húzódva. Ki hinné róla, hogy volt idő, amikor fontosnak tartotta, hogy nagymosás után ő maga szedje számban, hajtogassa be a ruhát, hogy a hibákat rögtön javíthassa...

A batikolt ridikül tehát himbálódzik a karján és öngagsága bevonul az utcabeli kishenteshez. Előzőleg már választott a kirakatban.

— Azt a kis, gusztyus darab májaskát mérje le...

— Harminc deka, kérem alássan.

— Jól van, csak tegye félre, visszafelé majd bejövök érte...

Fizet és megnyugodva vonul el... Megy széjjelelni az előkelő szalonokban, a ruha-, kalap- és cipőszalonokban, tavaszidő előtt. Ellesni a legújabb vonalakat, színösszetételeket és minden egyéb raffináltságokat... A harminc deka hurka lesz a feltét az ebédhez. A közkedvelt férjnek és jeles családnak, a prémbunda homályba fulladó tartozékainak. De ez csak természetes... A prémbundát nem adják ingyen. A részletet fizetni kell. Es fizetni a többi részletet és az ondolást, szépítőszereket, szagosítókat és mindent, mindent, ami állítólag a mai férj miatt elengedhetetlen. Az pedig sokba kerül. Valahonnan elő kell teremni, Istenem! Le-

spórolija a szűken olvasott hártartási pénzből.

Harminc deka májas hurka! Hogy a férj nagyokat nyel ebéd után és tömi magába a keletlen kenyérét. — Ugyan! Csekélység! Ott van a prémbunda — az csak megéri. Hogy a cseléd megszőkött a hideg konyháról! Ugyan! Hiszen az első héten dolgozott reggeltől estig, rogyásig! Elvégzett mindent — mehet!... A bérét azért se kapja meg! Örüljön, hogy nem viszik a rendőrségre...

A prémbundára legalább ezer dinár a részlet minden elsején... Valahogy csak el kell végezni a dolgát a csinos és jóízű asszonynak!...

Vagy igen, — hogy a gyerek átszakad a soványságtól, szegény egyetlen és támolyog az éhségtől, — persze, persze, mikor az apja olyan éhletes, hogy nem bír eleget keresni!

Es viszont a legújabb selyembrokátok megfizethetetlenek, igazán — és a nivót mégis csak fenn kell tartani...

...A nivót fenn kell tartani!... Öngagsága meg is teszi. Huzkodja a bundáját, ahova csak lehetséges... Dél előtt, délután, minden időben... A kedves, derék férj pedig este, mielőtt leülne a fohagymás piritós mellé, óvatosságból bebillen valamelyik kiskorcsmába. Nagyokat eszik kinyjában... Így aztán helybebillen az egynsúly — a prémbunda és a májas hurka között. Az örök valahogyankitöltődnek férjüram gyomrában...

A többi?... Ugyan, kérem... Hogy a konyhában örökös tél van és örök hó és fagy az otthonban — csakis ottan!... Csekélység!... De tessék megnézni azt a prémbundát azzal a mü-vörösrózsával a kihajtón!... Az már teszi!...

HIREK

— **A novisadi Jókai-ünnepély.** A hallhatatlan emlékü nagy magyar regényíró születésének századik évfordulóján, február hó 18-án, mint már jelentettük, a novisadi református ifjuság a református dalárda közreműködésével emlékünnepélyt rendez a Szloboda dísztermében. Szinre kerül Jókai egy damatizált és megzenésített regénye, a „Világszép leányok”. A kitünő szereposztás föltétlen sikert biztosít a gyönyörű darabnak, amelynek bemutatója előtt Megyesi Ferenc gimnáziumi igazgatót előadást Jókai életéről, jelentőségéről és a darab tartalmáról. Az előadás kezdete szerdán, 18-án este 8 órakor. Jegyek szombattól, e hó 14-től kezdve az Ábrahám-féle könyvkereskedésben és az esti pénztárnál válthatók.

— **Változások a városi tisztviselői karban.** A városi főtisztviselői karban rövidesen nagyobb személyi változások lesznek. A csak nemrég ki-nevezett Plavics Dusan városi főmérnök lemondási szándékkal foglalkozik, mert kellő támogatás hiányában nem tudja megvalósítani azokat a terveket, amelyeket maga elé célul kitűzött. Hasonlóképpen le akar mondani Hován József városi mérnök is, mert még mindig nem kapott lakást, bár már négy hónapja Novisadon van.

— **A novisadi újságírók bálja.** A novisadi újságírók 1925 február hó 23-án farsang hétfőjén rendezik szigorúan zártkörű báljukat a Szloboda szálló nagytermében. A bál meghívók első csoportját tegnap adta postára a rendezőség, a második csoportot pedig ma továbbítják. Azok, akik elnézésből, vagy a posta hibája folytán meghívót nem kaptak és erre igényt tartanak, forduljanak bármely novisadi szerkesztőséghez, amely a rendezésnél intézkedik a meghívó elküldése ügyében.

— **Benes a Vatikántól a kassai püspök eltávolítását kérte.** Prágából jelentik: A „Kassai Újság” azt a feltűnő hírt közli, hogy a csehszlovák kormány tárgyalásokat kezdett Marmaggi pápai nunciussal, hogy Fischer-Colbrie kassai püspököt távolítsák el helyéről. A nuncius természetesen semmiféle ígéretet nem tett és így a kormány marad.

— **A vojvodinai nyugdíjas szövetség novisadi fiókjá e hó 22-én,** vasárnap délután 3 órakor tartja rendezési közgyűlését a kültéri kath. kör Dudarszka (Épres) utca 18. szám alatti helyiségében, amelyre a tagokat ezuton tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. elnöki megnyitó, 2. titkári jelentés, 3. pénztárnoki jelentés, 4. számvizsgálók jelentése, 5. Tisztikar lemondása, 6. új tisztikar választása, 7. esetleges indítványok. Az indítványok nyolc nappal a közgyűlés előtt írásbelileg bejelentendők.

Jön! Hétfőn! Jön!

Harald Lloyd

legnagyobb attrakciója

„Dr. Jack” az Apollóban.

— **A Kath. Olvasó- és Gazdakör bálja.** A novisadi Katholikus Olvasó- és Gazdakör (Épres utca) folyó évi február hó 15-én saját helyiségében nagy farsangi táncmulatságot rendez. Belépődíj 10 (tiz) dinár. Kezdeté este 8 órakor.

— **A római zarándok utra február 13-ig lehet jelentkezni.** Addig mindenkinek 1000 dinárt is le kell fizetni, aki ezt nem teszi meg, nem vehet részt a római zarándokuton.

— **A beltéri kat. kör f. hó 15-én** vasárnap d. u. fél 4 órakor tartja rendezési közgyűlését a saját helyiségében, melyre a kör összes tagjait meghívja az elnökség.

— **A novisadi újságíró egyesület** február 23-án, Farsanghétfőn a Szloboda nagytermében bált rendez, amelyhez a meghívók első csoportja tegnap kiment. Amennyiben valaki, aki arra igényt tart, meghívót elnézés vagy a posta hibájából nem kapott, jelentse azt bármely novisadi szerkesztőségnek.

— **Özv. Dietzgen Irméné** folyó hó 9-én Budapesten elhunyt.

— **A „Hitélet”** februári száma most hagyta el a sajtót rendkívül értékes és figyelemreméltó tartalommal. Cikkjei a következők: 1. Katolikus ügyeink. — 2. Jézusért buzgókodni. — 3. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepére. — 4. Szűz Mária árvája (Folytatás.) — 5. Hogyan élnek a négerék? — 6. Az idő. — 7. A harmadrendi községekről. — 8. Boldog kis Teréz. — 9. „En is fogom őt vigasztalni”. — 10. Gazdag. — 11. Bölcs figyelmeztetések. — 12. A vasárnap. — 13. Elsőség. — 14. Nem volt odávaló. — 15. Szeressétek jó anyókat. — 16. Hírek. — A rendkívüli népszerűségnek örvendő és igen elterjedt katolikus hitbuzgalmi lapot Fátih Ferenc novisadi apátlébános, a lap kiadótulajdonosa és Quotidian Lajos mosonirini lelkész szerkesztik. Előfizetési ára egy egész évre 50, félévre 25 dinár. Példányszámonkénti ára 2 dinár.

Ma kezdődnek az APOLLÓ-ban a

Rabszolgakirálynő

előadásai. — 2 óras műsor!

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

— **Felhívás a gőzgépezetlőkhöz és fűtőkhöz.** Az alispánnak, a kereskedelemügyi és ipariügyi minisztérium rendeletével kapcsolatban kiadott utasítása alapján a becskerekéi gőzkazánfelügyelőség, március 31-ikéig bezárólag kicseréli a fűtői és gépkezelői képesítésről szóló bizonyítványokat, amelyek nincsenek államnyelven kiállítva, új szerbnyelvű okmányokkal. Minden gőzkazánkezelő és fűtő ennek megfelelően köteles március 31-éig bezárólag régi bizonyítványa alapján új, államnyelven kiállított bizonylatot beszerezni. Az érdekeltek minden kérvény nélkül egyszerűen küldjék be a becskerekéi gőzkazánfelügyelőségnek a régi bizonyítványt, melynek alapján aztán kiállítják az új, államnyelven szerkesztett okmányt.

(x) **Kokszot és kőszentet** kályhafűtéshez csakis *Krajačević* faterpén vársároljon. Telefon 165. 22

Alkalmi vétel csak februárban.

Mielőtt a Bécsi Messen beszerezném újdonságaimat, a raktáron levő árut 10% lezártított áron árusítom. **F. DIETRICH** Novisad, Krajja Petra u. 20.

— **Meg akarta ölni a feleségét, mert az éjszakai órákban járt haza.** Budapestről jelenik: Tegnap este a Király-utca 13 számú ház lakói nagy sikoltozásokra és „segítség”-kiáltásokra lettek figyelmesek. A segélykiáltások a háznak félemeletén levő 11. számú lakásból hangzottak, ahol Wilner Samu 35 éves kereskedősegéd lakik feleségével. A lakók rendőrt hívtak, akinek felszólítására azonban az ajtót nem nyitották ki. A rendőr erre a házfelügyelő segítségével feltörte az ajtót és benyitott a szobába. Itt találták aztán Willner Samut, baltával a kezében, aki szitkozódva agyonütéssel fenyegette a feleségét. Az asszony sirva panaszkodott el a rendőrnek, hogy férje tegnapelőtt meg akarta fojtani, tegnap pedig baltával agyon akarta ütni. A kereskedősegédet előállították a főkapitányságra, ahol beismerte, hogy két ízben fenyegette meg az asszonyt, hogy megöli, mert késő éjszaka járt haza. Fenyegetéseit be is váltja, ha az asszony okot ad rá. A veszedelmes férjet beismerő vallomása után előzetes letartóztatásba helyezték.

A francia katolikusok harca vallásukért

Páris. Tegnap este Marseilleban katolikus részről egybehívott nyilvános gyűlést tartottak, amelyen foglalkoztak a vatikáni francia követség megszüntetésének kérdésével. A marseillei polgármester, a szocialista párthoz tartozó Fleisseires szenátor már előzetesen falragaszokon tiltakozott az ellen, hogy az egyházi kérdéseket bolygassák. A gyűlésen De Castelnau tábornok is felszólt. A gyűlés után verekedés támadt. Harminc ember megsebesült. A sebesültek közül négynek súlyos az állapota.

Innen-onnan

— **Az adventisták egész Amerikában a világ végét várták.** Amerikának egy kis városában egy Reidt nevű ember eladta minden vagyonát és felment egy hegyre, hogy ott bevárja a világ összeomlását. Mint Newyorkból jelentik, ennek az embernek az esete nem volt elszigetelt jelenség Amerikában. Majdnem minden városban volt egész sereg ember, aki meg volt arról győződve, hogy a február 6-ról 7-re virradó éjszakán vége lesz a világnak. Ezek az emberek az adventista egyház hívei, illetve annak egy szektájához tartoznak, amely szektának a feje egy Mary W. Rowan nevű prédikátor. Ez a prédikátor, akit a hívek próféta-nak tartanak, — azaz, hogy valószínűleg csak 7-én reggelig tartották — bejárta egész Amerikát és mindenütt azt hirdette, hogy isteni üzenetet kapott, amely a következőképpen szól:

— Az én fiam vissza fog térni 1925 február hó 6-án. Hirdetem, hirdetem, hirdetem az egekben.

Miss Rowan mindenütt azt prédikálta, hogy az emberek adják el házaikat, birtokaikat, hagyják ott állásaikat és készüljenek el a világ végére. Követőit rovanitaknak hívják s különösen Washingtonban, Baltimoreban, Bostonban és Los Angelesben nőtt nagyra a számuk. A szekta tagjai részletesen magyarázták, hogy a biblia szerint a világ összeomlásakor le fognak hullani a csillagok és el fog sötétedni a nap. 6-án este ott mindnyájan összegyűltek és imádkozva várták a világ végét. Ezek az adventisták valószínűleg nagy megiepetéssel látták felkelni 7-én reggel újra a napot Washingtonban, Baltimoreban, Bostonban, Los Angelesben és mindenütt a világon.

— **Rövidlejárati házasságok.** Turkesztánban sokat adnak az illemre és az erkölcsre és soha nem kezedének növelni viszonyt, mielőtt azt feleségül nem veszik. De nem nehéz megkötöni ott a házasságot, mert a férfi szabadon választhatja meg: egy hónapra, tíz napra, avagy csak huszonnégy órára köti-e meg a házasságot. Gulan Rassul Galwan tibeti író nemrégiben megjelent utinaplójában érdekes dolgokat mesél ilyen házasságokról. „Emberek mind megházasodtak Turkesztánban, mert másképp nem lehet asszonyt kapni, csak ha a Hullah elszavalja házassági mondjáját. Némelyik közülünk háromszor-négyszer is megházasodott, én is megakartam házasodni. Járt a táborunkba egy asszony, aki a sahib ruháját mosta és máris sok házasságot közvetített. Ennek az asszonynak mondtam hát: „Olyan leányt szeretnék, akinek rendben van az egészsége.” Ebéd után elmentem az asszony házába. Egész csomó leány várt ránk, akik a fal mellett körülültek a szobát. Az asszony megkérdezte, hogy melyiket akarom. Rámutattam, amire a többi eltávozott. Elmentünk a Mullahhoz, aki elé mindjárt sőt és kenyeret hoztak tálcán. A Mullah néhány szót olvasott a Koránból, megszóta a kenyeret és nekünk nyújtotta. Erre adtunk a papnak egy tangát (turkesztáni pénz). Még a koránrészlet felolvasása előtt megállapodtunk, hogy a leány husz tongát fog kapni. Három nap múlva engedelmes „feleségemet” szélnek eresztettem. A husz tangán kívül adtam neki egy fejkendő és más ruhákat is és nagyon örült, hogy három nap után annyit mindent kapott. Ettől az időtől kezdve azután elment a kedvem a rövidlejárati házasságoktól.

— **Egy asszonyt tizenkét mérföldön át vonszolt magával egy lokomotív.** Borzalmas kalandja volt egy Clarkné nevű fiatal amerikai úriasszonynak az indianopolisi vasutvonalon. Férjével, kis gyermekével és anyósával együtt automobilon Indianopolisba akart menni rokonainak látogatására, de egy utkeresztezésnél elütötte az autóbilit egy gyorsvonat. Az összeütközés pillanatában a fiatalasszony belekapaszkodott a lokomotív egyik kiálló vasrészébe és a vonat tizenkét mérföldnyi távolságra vonszolta magával, mert a mozdonyvezető nem halotta meg segélykiáltásait. Végre egy

farm közelében észrevették a munkások a veszedelmes helyzetben lévő nőt és megállították a vonatot. A fiatalasszony teljesen ki volt merülve és a megmentése után sokáig eszméletlenül feküdt. Az indianopolisi kórházban tudta meg, hogy férje és gyermeke él, de anyósát holtan találták meg az automobil roncsai között.

APOLLÓBAN e hó 14—15-én

ORIENT

Nagyszabású keleti dráma 8 felv.
2 óras előadások: 5, 7, 9 órakor.

Zene

(-) **A novisadi zeneiskola hangversenye.** A Szedlacek Lajos és Belohorszky Béla zenetanárok vezetése alatt álló novisadi zeneiskola 1925. február 15-én, vasárnap délután négy órakor tartja meg második hangversenyét a Szloboda szálló nagytermében. Jegyek 15, 10 és 5 dinárért kaphatók az iskolában (Sándor király u. 9), a Szlavia könyvkereskedésben (Pasics utca) és a hangverseny napján a pénztárnál.

(-) **A novisadi kereskedő ifjuság** február 14-én a Szloboda szálló nagytermében megtartandó mulatságának műsora: 1.) Rubinstein: Vonós négyes op. 17. No. 2. Moderato — Alegro molto — Andante — Alegro. Előadja a zeneegyesület négyese: Waldner Edith, Vitaliani Róbert, Pastyan Szvetolik és Rózsa Ferenc. 2. P. Krsztics: Legoh da spavam éneklő a Neven férfikara. 3. Levova Mila operaáriákat énekel. 4. A zeneegylet férfikarának énekszám. 5. Mokranjac „XIII. Rukovet” éneklő a Neven vegyeskara. 6.) Orosz nemzeti táncok. 7.) P. Konyovics: „A két alma”. St. Mokranjac: „X. Rukovet” éneklő a zene egyesület vegyeskara.

Sport

Kričkovot kizárta az OSKV. Az OSKV. választmánya 47/925 számú átiratában közli velünk, hogy a február 11-én megtartott választmányi ülésén Kričkov Radivojot tagjai sorából kizárta, sőt megkeresi a beogradi alszövetséget is aziránt, hogy Kričkovot büntesse meg. A szigorú eljárásra az adott okot, hogy Kričkov az OSKV. egy városzerte nagy népszerűségnek örvendő vezető tagját durván megsértette. Minthogy a sértés sportbeli hivatalos érintkezés közben a futballpályán történt a sértett vezetőségi tag igen helyesen az ügyet az egyesület választmányi ülésére elvitte, amely nagy sportbeli érettségre valló szigorussággal, a város s az egyesület legjobb játékosát tagjai sorából kizárta. Az alszövetség büntetése előreláthatóan az lesz, hogy hosszú időre eltiltja Kričkovot a játéktól és ezen tilalmi idő alatt semmilyen egyesület részére nem igazolja.

A 15-i kerületi nagygyűlést a J. Makkabi délelőtti közgyűlésére való tekintettel vasárnap délután 2 órakor tartják meg. A tómegecs jelentkezés miatt az Elite külön termének befogadóképessége valószínűleg nem lesz elég, ezért a gyűlést vagy a Kraljica Marija, vagy a Wagner-féle étterem helyiségeiben tartják meg.

A stari-bečeji Soko is a novisadi kerületben akar futballozni.

Színház

A Nemzeti Színház műsora:
Péntek: Florentini kalap.
Szombat: Bajadér.
Vasárnap délután: Szép Heléna;
este: Florentini kalap.

Tőzsde

Zürich, február 12. Beograd 8:45, Newyork 518:50, London 24:770, Páris 27:778, Milano 21:50, Prága 15:30, Bécs 0:007306 Budapest 0:007170 Szófia 3:75, Bukarest 2:675, Szaloniki —, Berlin 123:20, Brüsszel 25:36, Amsterdam 208:70.

Amikor a kapitány letartóztatja elődjét

Szerdán éjjelkor egy háromtagú társaság jött a Wagner-féle étterembe. A társaság egy asztalhoz ült le, amelynek szomszédságában Radulovics Dusan rendőrkapitány ült. A háromtagú társaság Notáros Boriszláv volt rendőrkapitányból, Grigorievics Nikica tőzsdetisztviselőből és egy banktisztviselőből állott.

Grigorievics Nikica néhány pohár bor elfogyasztása után Davidovics Lyubát kezdte éltetni, amire Radulovics Dusan elhagyta az éttermet. Néhány perc múlva az ügyeletes detektív az étterembe jött és felszólította Notáros Boriszlávot, hogy kövesse a rendőrségre.

Notáros Boriszláv azt válaszolta, hogy most nem megy. A detektív erre eltávozott a helyiségből és künn az utcán sétált. Zárórakor Notáros Boriszláv is elhagyta az éttermet, az utcán várakozó detektív felszólítására a rendőrségre ment, ahol Radulovics Dusan rendőrfőkapitánynál jelentkezett. Amikor Notáros megkérdezte Radulovicsot, hogy mit akar tőle, Radulovics azt válaszolta, hogy majd ha kialudta a mámorát, beszél vele. Azután bezáratta a cellába, ahol tegnap délelőtt 10 óráig volt. Tíz órakor aztán Miletics rendőrségi őrök felvette a jegyzőkönyvet az éjjeli esetről és Notáros szabadon engedte.

Az egészben talán az a legérdekesebb hogy Notáros Radulovics hivatali elődje volt.

Pasics visszavonul?

Beograd. Pacics Nikola miniszterelnök visszavonulásáról már régen beszélnek politikai körökben. Már a múlt évben készültek erre a visszavonulásra, de miután semmilyen alkalom nem kínálkozott arra, hogy Pacics visszavonuljon, nem lett belőle semmi. Most azonban a radikális párt választási győzelme után Pacics visszavonulását ünnepléses keretek között lehetne megvalósítani. A radikális párt szerint Pacics annyit dolgozott országáért, hogy élete utolsó éveit nyugalomban és békében töltheti el.

Pacics visszavonulása esetén az egész kormányt átalakítanák, a miniszterelnöki székbe Spalajkovic Mirosláv párisi követ kerülne, Nincics külügyminiszter udvari miniszter, Balugdzsics jelenlegi berlini követ, pedig párisi követ lenne, Jovanovics Lyuba parlamenti elnök pedig Zsifkovic Lyubának adná át helyét.

A kormányban egyébként éles ellentétbe van Vilder belügyi államtitkár miatt. Maximovics Bözsa ugyanis nem akar együtt dolgozni Vilderrel, akinek személyéhez viszont Pribicevics ragaszkodik. Miután azonban a radikális Maximovics befolyása nagyobb a kormányban, mint Pribicevicsé, valószínű hogy Vildert le fogják mondani.

A prágai parlamentből kivettek nyolc képviselőt

Prágából jelentik: A képviselőház ülésére még nem tapasztalt botrányos jelenetek színhelye volt. Arra a hírre, hogy Stribrny helyettes miniszterelnök a drágaságról kormánynyilatkozatot tesz, a karzat roskadásig benépesült közönséggel; a képviselői padosok egészen megteltek, az összes miniszterek helyükön voltak. Az ellenzék részéről megjelentek a kommunisták, a tót néppárti ruszinok és német szociáldemokraták.

Miközben az elnök délután négy órakor megnyitotta az ülést és elparlamentálta a két héttel ezelőtt meghalt Hirsch német képviselőt, már felharsannak a ruszin kommunisták első közbeszólásai: Nálunk éhínség van! Prágában az éhezők étel helyett golyót kapnak a hasukba a kormánytól!

Az elnök a rendet nem tudja helyreállítani. A csapdosásban több fiók összetörik; felfeszítik a padok fedelét és a deszkákkal oly pokoli lármát csapnak, hogy az emberi hang ki sem vehető. A kommunisták táján csak úgy röpködnek a padok és deszkák szilánkjai. Mind a huszonhat kommu-

nista szájában jelzősip van állandó működésben. A karzaton két nő elájul.

Az elnök magához rendeli a gyorsírókat és fülükbe diktálja, hogy nyolc kommunistát képviselőt rendreutasít.

A jelenet a kommunisták állandó lármája közben kétszer megismétlődik.

Az elnök a terembiztossal megüzeni a nyolc kommunistát képviselőnek, hogy kizárta őket az ülésről.

Az elnök az ülést felfüggeszti.

A kommunisták a helyükön maradnak, mire bevonul a parlamenti őrség és hozzálat a kommunisták kivezetéséhez.

Tousil, majd Taussik képviselő kivezetésére kerül a sor. Taussik nem hagyja magát. Hat teremőr sem bír vele, mert belekapaszkodik mindenbe és mindenkibe. Valósággal kiöklözik és kirugdallják a teremből.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralelkes levő előfizetőinket és viszontelárúzóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

BÁLI NAPTÁR

Február 14. A sombri Amatőr Sport Egyesület farsangi estélye a sombri Sloboda szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor.

Február 14. A novisádi kereskedő ifjuság táncal egybekötött mulatsága a Sloboda szálló nagytermében. Kezdeté este fél 9 órakor.

Február 14. A novisádi kereskedelmi ifjak egyesületének jubiláris ünnepe és műsoros táncestélye.

Február 14. A Temerini Torna Club álarcos bálja.

Február 15. A novisádi sütőmunkások egyesületének táncmulatsága a Winkle-féle sörcsarnokban.

Február 15. A novisádi önkéntes tűzoltók bálja a Slobodában. Kezdeté este 8 órakor.

Február 21. A novisádi grafikai munkások „B u d u c n o s t” dalkörének műsoros családi táncestélye a Kraljica Marija nagytermében (a volt American Baar helyisége.)

Február 22. A NAK nagy álarcosbálja a Slobodában. Kezdeté est fél 9 órakor.

Február 23. A Jugoszláv Ujságíró Egyesület novisádi szekciójának bálja a Sloboda szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor. Csak meghívottaknak.

Szerkesztésért felel: TOMAN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

HIRDETÉSEK

A Kraljica Marija

kávéházban szombattól, február 14-től kezdve csak néhány napig hangversenyez a **hires bécsi**

Kautner-Schillinger-Singler trió.

Kezdeté este 8 órakor.

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló (copier) rama

70×90 cm. nagyságban, vastag filsbetéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

„Velebit”

motorhajó 10 vagon úrtartalommal, amely

Titel-Zemun-Beograd-Pancsevo

utvonalon közlekedik, szállítás céljából átvész nagyobb mennyiségű árut, valamint darabárut. — Bővebbet **Bošnjaković** és **Radić** Novisad, Trg Oslobođenja 3. sz. 259. Telefon 162. 1-1

Jókai Mór

VILÁGSZÉP LÁNYOK

című eredeti zenés népsziműve 3 felvonásban kerül bemutatásra **f. hó 21-én** szombaton este 8 órakor

a Sloboda nagytermében.

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ minden leány felvétetik. Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

Fiatal irodista

lehetőleg a fűszer- és gyarmatáru szakmából, azonnal felvétetik.

Čeliković Testvérek, Novi Sad.

251-1-2

Egy különálló családi ház

olcsón eladó vagy bérbeadó.

Cím: „Reklám” hirdetőiroda, Novisad, Jevrejska ul. 6.

257-1-3

FOJT

KALAPFESTŐ
INTÉZET

NOVISAD

Njegoseva (Andrássy)
ulica 9.

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipović ulica 23. szám (a posta mellett.)

Nagy raktár mindenféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindenféle **javitást**, ugymint: új cső és távcső szereléseket, új agy készítését, barnitást, márványozást **jótállás mellett**. Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény**, ugy áruban, mint javításokban. — Királyi löporeladás!

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó áron.

TELEFON: 488. SZÁM.